

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра управління земельними ресурсами

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

“28” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЛЕУСТРІЙ

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма: Геодезія та землеустрій

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Гарант освітньої програми

Декан факультету економічних наук

Начальник НМВ

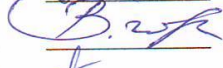

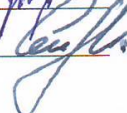
Смирнова С.М.

Горлачук В.В.

Смирнова С.М.

Філімонова О.Б.

Шкірчак С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Землеустрій	
Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	2	
Навчальний рік	2020-2021 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	3,4	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	8 кредитов / 240 годин	
Структура дисципліни (2 курс, I та II семестр): – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	51 (15+36)	
	51 (15+36)	
	138	
Відсоток аудиторного навантаження	43%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	КР-1, КР-2	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Землеустрій» є формування знань про основні положення, порядок здійснення та зміст землеустрою, а також про методику проведення землеустрою на базовому, регіональному і загальнодержавному рівнях.

Завдання вивчення дисципліни «Землеустрій» полягає у формуванні знань про історію становлення землеустрою і внесок вітчизняних і зарубіжних вчених у розвиток землевпорядної науки та практики:

- розкрити соціальну, економічну, організаційно–господарську та правову суть землеустрою і його соціально–економічний зміст;
- надання студентам знань про об'єктивні соціальні та економічні закони природи, встановлення форм і закономірностей їх прояву щодо організації території;
- розкрити суть землеустрою в зарубіжних країнах;
- визначити роль і особливості землеустрою в період здійснення земельної реформи, реформування земельних відносин ринкового типу на землях різних категорій;
- відпрацювання практичних навичок виконання землевпорядних робіт, принципів та методів землевпорядного проектування;
- відпрацювання технології визначення соціальної, економічної та екологічної оцінки ефективності землевпорядних рішень.

Передумовами вивчення дисципліни «Землеустрій» є міждисциплінарні зв'язки стосовно знань, отриманих з попередніх вивчених дисциплін, а саме: «Основи управління земельними ресурсами», «Земельне право», «Земельний кадастр», «Землевпорядне проектування», «Економіка землекористування».

Очікувані результати навчання: здатність сформувати місце землеустрою в системі територіального планування адміністративно-територіальних утворень різних категорій земель, визначити правову та технічну сторону планування використання земель, особливості встановлення меж та впорядкування системи землеволодіння та землекористування адміністративно-територіальних утворень різних рівнів.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- визначення термінів в землеустрої;
- об'єкти, суб'єкти та систему землеустрою;
- зміст, завдання та призначення землеустрою;

- принципи землеустрою;
  - роль і місце землеустрою в системі розвитку суспільних та земельних відносин, організації раціонального та ефективного використання земель;
  - закономірності розвитку землеустрою в Україні, його структура та розподіл;
  - рівні здійснення землеустрою та види землевпорядної документації, стадії землевпорядного проектування;
  - особливості землеустрою в різних галузях народного господарства;
- має вміти:*
- дати оцінку стану використання та охорони земель на місцевому і регіональному рівнях;
  - дати науково-обґрунтовану оцінку організації проведення земельної реформи, розвиток земельних відносин в умовах ринкової економіки;
  - виконувати роботи з перерозподілу земель між різними категоріями землекористувачів і землевласників, застосовувати знання щодо сталого землекористування;
  - визначати цільове (функціональне) призначення об'єкту землеустрою та його правовий режим;
  - визначити склад робіт із землеустрою та земельного кадастру, зміст і порядок землевпорядного-процесуальних дій для різних об'єктів землеустрою;
  - визначати стадії землевпорядного процесу та порядок його організації;
  - давати оцінку ефективності проектної документації із землеустрою;
  - застосовувати методи і технології територіального та господарського землеустрою;
  - володіти методами організації землевпорядних робіт.

Компетентності та програмні результати

Загальні:

ЗК 5 Здатність працювати як самостійно, так і в команді

Спеціальні:

- СК 1 Здатність демонструвати знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик у сфері геодезії, землеустрою та кадастру, у поєднанні з базовими знаннями природничих, інженерних і економічних наук
- СК 2 Здатність виконувати професійні обов'язки в галузі геодезії і землеустрою відповідно до розуміння її предметної області
- СК 3 Здатність вибирати методи, засоби, обладнання та програмне забезпечення з метою здійснення професійної діяльності у сфері геодезії, землеустрою та кадастру
- СК 4 Здатність проводити польові, дистанційні та камеральні дослідження в галузі геодезії та землеустрою, а також обробляти та аналізувати геопросторові дані за їх результатами
- СК 5 Здатність розробляти проекти і програми, організовувати та планувати польові роботи, готувати технічні звіти та оформлювати результати польових, камеральних та дистанційних досліджень в геодезії та землеустрої
- СК 6 Здатність вирішувати прикладні, технічні професійні завдання в галузі геодезії, землеустрою та кадастру відповідно до чинного правового регулювання земельних відносин в Україні
- СК 8 Здатність проводити заходи щодо моніторингу, раціонального використання та охорони земель різних типів призначення з урахуванням антропогенних і природних факторів впливу на довкілля

Результати навчання:

- РН 3 Знати теоретичні основи геодезії, вищої та інженерної геодезії, топографічного і тематичного картографування, складання та оновлення карт, дистанційного зондування Землі та фотограмметрії, землеустрою, земельного кадастру
- РН 4 Знати нормативно-правові засади забезпечення раціонального використання, охорони та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні
- РН 5 Застосовувати методи і технології створення державних геодезичних мереж, топографічних зніманих місцевості, топографо-геодезичних вимірювань для вишукування, землепорядного проектування з використанням сучасних наземних і аерокосмічних методів.
- РН 6 Використовувати методи, засоби, обладнання та програмне забезпечення для збирання геопросторових даних, необхідної інформації в галузі геодезії та землеустрою, її систематизації та класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання.
- РН 7 Використовувати методи і технології землепорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових зніманих та ведення державного земельного кадастру.
- РН 8 Розробляти проекти землеустрою, землепорядної та кадастрової документації, документації з оцінки земель, складати карти і готувати кадастрові дані застосуванням комп'ютерних технологій та геоінформаційних систем.
- РН 10 Володіти методами землепорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з урахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природо-охоронного характеру та інших чинників.
- РН 11 Володіти методами організації топографічних, геодезичних, землепорядних і кадастрових робіт з урахуванням норм права та положень економіки і менеджменту.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота	Загальний обсяг
Модуль I.					
Змістовний модуль 1. Введення у землеустрій					
1	Тема 1. Історичні витоки землеустрою в Україні	-	2	6	8
2	Тема 2. Законодавче забезпечення землеустрою в Україні. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою.	2	2	4	8
3	Тема 3. Земля як об'єкт і матеріальна основа суспільних відносин	2	-	5	7
Разом за змістовим модулем 1		4	4	15	23
Змістовний модуль 2. Концептуальні положення основ землеустрою					
4	Тема 4. Зміст, функції та принципові положення системи землеустрою	2	2	4	8
5	Тема 5. Види землеустрою, система землевпорядних органів та їх функції, землевпорядний процес	2	2	6	10
6	Тема 6. Класифікація земельного фонду України	2	2	5	9
Разом за змістовим модулем 2		6	6	15	27
Змістовний модуль 3. Правовий та охоронний статус земель у системі землеустрою					
7	Тема 7. Поняття земельної ділянки	1	1	4	6
8	Тема 8. Право власності на землю	2	2	4	8
9	Тема 9. Державна охорона земель	-	1	3	4
10	Тема 10. Прогнозна та планувальна документація із землеустрою.	2	1	4	7
Разом за змістовим модулем 3		5	5	15	25
Всього за I семестр		15	15	45	75
Модуль II.					
Змістовний модуль 4. Забезпечення проведення землеустрою					
11	Тема 11. Забезпечення проведення землеустрою	2	2	4	8
12	Тема 12. Управління у сфері	2	2	4	8

	землеустрою				
Разом за змістовим модулем 4		4	4	8	16
Змістовний модуль 5.					
Землеустрій за цільовим призначенням земель					
13	Тема 13. Землеустрій земель сільськогосподарського призначення	2	2	4	8
14	Тема 14. Землеустрій комерційних сільськогосподарських підприємств	2	2	4	8
15	Тема 15. Землеустрій земель житлової і громадської забудови	2	2	4	8
16	Тема 16. Землеустрій земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	2	2	4	8
17	Тема 17. Землеустрій на землях особливо охоронних територій	2	2	4	8
18	Тема 18. Землеустрій земель лісового фонду	2	2	4	8
19	Тема 19. Землеустрій земель водного фонду	2	2	4	8
20	Тема 20. Землеустрій на землях надрокористування	2	2	4	8
21	Тема 21. Землеустрій техногенно забруднених земель	2	2	4	8
Разом за змістовим модулем 5		18	18	36	72
Змістовний модуль 6.					
Документація із землеустрою					
22	Тема 22. Проектна документація із землеустрою	4	4	4	12
23	Тема 23. Робоча документація із землеустрою	4	2	4	10
24	Тема 24. Технічна документація із землеустрою	2	4	4	10
Разом за змістовим модулем 5		10	10	12	32
Змістовний модуль 7.					
Бізнес-планування у землеустрої					
25	Тема 25. Складання бізнес-плану землевпорядної організації	2	2	4	8
26	Тема 26. Економіко-математичні методи і моделі у землеустрої.	2	2	3	7
Разом за змістовим модулем 6		4	4	7	15
Всього за II семестр		36	36	63	135
Всього за курсом		51	51	138	240

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
Змістовний модуль 1. Введення у землеустрій	
1.	Тема 2. Законодавче забезпечення землеустрою в Україні. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою. 1. Правова основа землеустрою: <ul style="list-style-type: none"> - Конституція як основний закон України; - Земельний кодекс України; - Закон України «Про державний земельний кадастр»; - Закон України «Про землеустрій»; - Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність»; - Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт»; - Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»; - Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності»; - Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»; - Закон України «Про оцінку земель»; - Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)»; - Закон України «Про оренду землі»; - Закон України «Про державну експертизу землепорядної документації» 2. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою: <ul style="list-style-type: none"> - Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» - Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна» (далі стандарт №2) - СОУ ДКЗР 0032632-012:2009 «Оцінка земель. Правила розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів» 3. Державний стандарт СРСР «Система стандартів у галузі охорони природи та поліпшення природних ресурсів»
2	Тема 3. Земля як об'єкт і матеріальна основа суспільних відносин 1. Земля як основне національне багатство українського народу 2. Поняття землеустрою 3. Основні терміни і визначення землеустрою
Змістовний модуль 2. Концептуальні положення основ землеустрою	
3	Тема 4. Зміст, функції та принципові положення системи землеустрою 1. Зміст та принципи землеустрою. 2. Поняття системи землеустрою. 3. Сутність та функції системи землеустрою 4. Суб'єкти землеустрою
4	Тема 5. Види землеустрою, система землепорядних органів та їх функції, землепорядний процес 1. Види землеустрою 2. Система органів землеустрою та їх функцій 3. Поняття землепорядного процесу
5	Тема 6. Класифікація земельного фонду України 1. Особливості земельних ресурсів як засобу виробництва. 2. Категорії земель. <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Землі сільськогосподарського призначення. 2.2. Землі житлової та громадської забудови.

	<p>2.3. Землі природно-заповідного фонду.</p> <p>2.4. Землі оздоровчого призначення.</p> <p>2.5. Землі рекреаційного призначення.</p> <p>2.6. Землі історико-культурного призначення.</p> <p>2.7. Землі лісогосподарського призначення.</p> <p>2.8. Землі водного фонду.</p> <p>2.9. Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.</p> <p>3. Класифікація угідь.</p> <p>4. Структура земельного фонду України.</p>
Змістовний модуль 3. Правовий та охоронний статус земель у системі землеустрою	
6	<p>Тема 8. Право власності на землю</p> <p>1. Земельна ділянка як об'єкт права власності</p> <p>2. Суб'єкти права власності на землю</p> <p>3. Комунальна, державна, приватна власність на землю.</p> <p>4. Права та обов'язки власників земельних ділянок.</p>
7	<p>Тема 9. Державна охорона земель</p> <p>1. Завдання, зміст і порядок охорони земель.</p> <p>2. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель.</p> <p>3. Рекультивация порушених земель.</p> <p>4. Консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель.</p> <p>5. Моніторинг земель.</p>
8	<p>Тема 10. Прогнозна та планувальна документація із землеустрою.</p> <p>1. Програми використання та охорони земель</p> <p>1.1 Загальнодержавна програма використання та охорони земель, її склад, зміст і порядок розроблення.</p> <p>1.2. Регіональна програма використання та охорони земель, її зміст.</p> <p>1.3. Вимоги щодо обґрунтування обсягів і джерел ресурсного забезпечення програм використання та охорони земель.</p> <p>2. Схеми землеустрою</p> <p>2.1 Схема землеустрою адміністративного району</p> <p>2.2. Схема протиерозійних заходів яружно-балкової системи, гідрографічного басейну</p>
Змістовний модуль 4. Забезпечення проведення землеустрою	
9	<p>Тема 11. Забезпечення проведення землеустрою.</p> <p>1. Загальнодержавний, регіональний і місцевий рівні проведення землеустрою.</p> <p>2. Види документації із землеустрою, загальні вимоги до її розроблення та змісту.</p> <p>3. погодження та затвердження документації із землеустрою.</p> <p>4. Технічне та технологічне забезпечення землеустрою.</p> <p>5. Надання консалтингових послуг з питань землеустрою.</p> <p>6. Авторський нагляд за здійсненням проектної документації із землеустрою.</p>
10	<p>Тема 12. Управління у сфері землеустрою.</p> <p>1. Система управління якістю робіт із землеустрою.</p> <p>2. Планування виробничого процесу, підвищення кваліфікації персоналу, підготовка і підвищення кваліфікації кадрів.</p> <p>3. Договірні документація у сфері землеустрою.</p> <p>4. Державна експертиза земельнопорядної документації.</p> <p>5. Атестація кадрів у сфері землеустрою.</p>
Модуль II.	
Змістовний модуль 5. Землеустрій за цільовим призначенням земель	
11	<p>Тема 13. Землеустрій земель сільськогосподарського призначення. Організація угідь і системи сівозмін</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття земель сільськогосподарського призначення 2. Екологічний стан земель сільськогосподарського призначення 3. Основні вимоги до організації угідь. Трансформація угідь. 4. Типи і види сівозмін. 5. Проектування системи сівозмін. 6. Організація кормових сівозмін. 7. Організація спеціальних сівозмін. 8. Організація польових сівозмін. 9. Організація позасівозмінних ділянок. 10. Економічне обґрунтування системи сівозмін та позасівозмінних ділянок.
12	<p>Тема 14. Землеустрій комерційних сільськогосподарських підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Земельна реформа – шлях до удосконалення земельних правовідносин 2. Основні ознаки приватизації земель 3. Порядок складання проєктів приватизації земель <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Загальні рекомендації 3.2. Підготовчі роботи 3.3. Складання проєкту 4. Паювання земель колективної власності <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Мета і зміст паювання земель 4.2. Порядок складання схем поділу земель колективної власності на земельні частки (паї) 4.3. Порядок передачі земельної частки (паю) в натурі 5. Паювання земель колективної власності 6. Консолідація земельних ділянок
13	<p>Тема 15. Землеустрій земель житлової і громадської забудови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і склад земель житлової і громадської забудови 2. Управління землями житлової і громадської забудови 3. Містобудівний кадастр земель житлової і громадської забудови 4. Земельно-кадастрові інвентаризації земель житлової і громадської забудови <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Поняття та організаційні заходи 4.2. Виконання робіт з інвентаризації земель 4.3. Складання і оформлення матеріалів інвентаризації земель 5. План земельно-господарського устрою населеного пункту 6. Встановлення та закріплення меж прибудинкових територій існуючого житлового фонду та передача їх у спільне користування членам об'єднань власників багатоквартирних будинків <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Поняття прибудинкових територій, встановлення та закріплення їхніх меж і передачі їх у спільне користування 6.2. Надання у спільне сумісне володіння земельних ділянок 6.3. Право на прибудинкову територію та на її використання 7. Юридичні та технічні правила встановлення меж земельних ділянок спільної часткової власності фізичних і юридичних осіб в існуючій забудові <ol style="list-style-type: none"> 7.1. Поняття та зміст юридичних і технічних правил 7.2. Земельна ділянка та її складові 7.3. Визначення часток у спільній частковій власності, обмежень та сервітутів 7.4. Формування меж земельних ділянок спільної часткової власності фізичних і юридичних осіб в існуючій багатоповерховій забудові 8. Складання проєктів щодо встановлення меж сільських населених пунктів <ol style="list-style-type: none"> 8.1. Мета і зміст складання проєктів 8.2. Виготовлення та оформлення технічної документації 8.3. Перенесення проєкту в натуру

14	<p>Тема 16. Землеустрій земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Землеустрій земель промисловості 2. Землеустрій земель транспорту 3. Землеустрій земель зв'язку та енергетики 4. Землеустрій земель оборони
15	<p>Тема 17. Землеустрій на землях особливо охоронних територій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття земель особливо охоронних територій 2. Правовий режим земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Поняття та класифікація земель природно-заповідного призначення 2.2. Землі природних та біосферних заповідників 2.3. Землі національних природних регіональних ландшафтних парків 2.4. Землі ботанічних садів 2.5. Землі дендрологічних та зоологічних парків 2.6. Землі парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, пам'яток природи, заказників, заповідних урочищ 2.7. Охоронні зони територій природно-заповідного фонду 3. Правовий режим земель оздоровчого призначення 4. Правовий режим земель рекреаційного та історико-культурного призначення
16	<p>Тема 18. Землеустрій земель лісового фонду</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види земель лісового фонду 2. Особливості користування землями лісового фонду 3. Управління в галузі використання земель лісового фонду 4. Виникнення та припинення прав лісового землекористування 5. Управління відтворенням та охорони земель лісового фонду 6. Лісовпорядкування та державний лісовий кадастр 7. Відповідальність за порушення лісового законодавства
17	<p>Тема 19. Землеустрій земель водного фонду</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, склад та загальна характеристика земель водного фонду 2. Особливості користування водними об'єктами 3. Управління землями водного фонду 4. Користування землями водного фонду 5. Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги, смуги відведення 6. Відповідальність за порушення водного законодавства
18	<p>Тема 20. Землеустрій на землях надрокористування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття земель надрокористування 2. Надання земель для користування надрами 3. Права та обов'язки користувачів надр 4. Плата за користування надрами
19	<p>Тема 21. Землеустрій техногенно забруднених земель</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття техногенно забруднених земель 2. Землеустрій зон відчуження та безумовного відселення 3. Контроль за додержанням правового режиму в зонах, що зазнали техногенного забруднення
Змістовний модуль 6. Документація із землеустрою	
20	<p>Тема 22. Проектна документація із землеустрою.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проект землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць. 2. Проект землеустрою щодо організації і визначення меж територій природно-заповідного фонду, меж територій оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення та водного фонду.

	<p>3. Проект землеустрою щодо встановлення обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів.</p> <p>4. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки.</p>
21	<p>Тема 22. Проектна документація із землеустрою.</p> <p>5. Проект землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань.</p> <p>6. Проект землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь.</p> <p>7. Проект землеустрою щодо консолідації земель сільськогосподарського призначення.</p> <p>8. Проект землеустрою щодо впорядкування земельних часток (паїв).</p>
15	<p>Тема 23. Робоча документація із землеустрою.</p> <p>1. Робочий проект землеустрою рекультивації земель.</p> <p>2. Робочий проект землеустрою організації багаторічних насаджень.</p> <p>3. Робочий проект землеустрою створення захисних лісонасаджень.</p>
16	<p>Тема 23. Робоча документація із землеустрою.</p> <p>4. Робочий проект землеустрою будівництва протиерозійних гідротехнічних споруд.</p> <p>5. Робочий проект землеустрою організації території пальметних садів.</p> <p>6. Робочий проект землеустрою консервації земель.</p>
17	<p>Тема 24. Технічна документація із землеустрою.</p> <p>1. Документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України.</p> <p>2. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).</p> <p>3. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту.</p> <p>4. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель.</p> <p>5. Технічна документація із землеустрою щодо бонітування ґрунтів.</p> <p>6. Технічна документація із землеустрою щодо економічної оцінки земель.</p> <p>7. Технічна документація із землеустрою щодо нормативної грошової оцінки земель.</p> <p>8. Технічна документація із землеустрою щодо експертної грошової оцінки земельних ділянок.</p>
Змістовний модуль 7. Бізнес-планування у землеустрої	
18	<p>Тема 25. Складання бізнес-плану землевпорядної організації</p> <p>1. Сутність бізнес-плану землевпорядної організації.</p> <p>2. Розробка змісту та структури бізнес-плану.</p> <p>3. Написання та оформлення бізнес-плану.</p> <p>4. Розробка маркетинг-плану, виробничого та організаційного планів.</p>
19	<p>Тема 26. Економіко-математичні методи і моделі у землеустрої.</p> <p>1. Наукові підходи до оптимізації землекористування.</p> <p>2. Процес оптимізації управління землекористуванням.</p> <p>3. Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням балансу гумусу.</p> <p>4. Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням типів ґрунтів.</p>

4.2. План практичних занять

№	Тема заняття / план
Змістовний модуль 1. Введення у землеустрій	
1	<p>Тема 1. Історичні витоки землеустрою в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які переломні етапи розвитку суспільно-економічних формацій під час яких земельні відносини і землеустрій зазнають особливо бурхливих трансформацій? 2. Чим характеризуються етапи розвитку суспільно-економічних формацій? 3. Які позитивні досягнення останніх двадцяти років реформування земельних відносин? 4. Які негативні сторони останніх двадцяти років реформування земельних відносин? 5. Проведіть аналіз реформування земельних відносин? 6. Які земельні відносини на сучасному етапі розвитку країни? 7. Яким чином вплинула століпінська аграрна реформа на земельні відносини? 8. З яких причин скасована приватна власність на землю в період 1917-1920 рр.? 9. Які особливості землеустрою радянського довоєнного періоду 1920-1941 рр.? 10. Які особливості землеустрою радянського післявоєнного періоду 1946-1990 рр.?
2	<p>Тема 2. Законодавче забезпечення землеустрою в Україні. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Проаналізуйте Конституція як основний закон України та правову основу землеустрою. 11. Поаналізуйте основні засади Земельного кодексу України. 3. Які основні положення Закону України «Про державний земельний кадастр»? 4. Які основні засади Закону України «Про землеустрій»? 5. Проаналізуйте Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» 6. Які зміни передбачені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт»? 7. Проаналізуйте основні положення Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»? 8. Які зміни передбачені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності»? 9. Які основні засади Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)»? 10. Проаналізуйте Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»? 11. Які основні положення передбачені Законом України «Про оцінку земель»? 12. Які основні положення передбачені Законом України «Про оренду землі»? 13. Що передбачено Законом України «Про державну експертизу земельнопорядної документації»? 14. Які діють державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою? 15. Проаналізуйте Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» 16. Проаналізуйте Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна» 17. Проаналізуйте Державний стандарт СРСР «Система стандартів у галузі охорони природи та поліпшення природних ресурсів»

Змістовний модуль 2. Концептуальні положення основ землеустрою	
3	<p>Тема 4. Зміст, функції та принципові положення системи землеустрою</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвати основний Закон, що регулює питання землеустрою в Україні. 2. Назвати зміст та принципи землеустрою. 3. Яким чином слід розуміти терміни «система землеустрою»? 4. Як зв'язано пов'язані складові містить система землеустрою? 5. Що є об'єктом землеустрою? 6. Хто виступає суб'єктами землеустрою? 7. Яким чином у методологічному аспекті розподіляються функції управління земельними ресурсами? 8. Який зміст покладений в основу термінів «функція» та в прикладному значенні «функції землеустрою»? 9. Назвати складові та функції системи землеустрою.
4	<p>Тема 5. Види землеустрою, система землевпорядних органів та їх функції, землевпорядний процес</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть види документації землеустрою загальнодержавного рівня та особливості її розробки. 2. Наведіть види документації землеустрою регіонального рівня. 3. Якими є основні завдання схеми землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць? 4. З якою метою проводиться Державна експертиза землевпорядної документації? 5. Що являє собою землевпорядний процес? Який порядок здійснення землевпорядних дій?
5	<p>Тема 6. Класифікація земельного фонду України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як класифікують земельний фонд України? 2. Які особливості земельних ресурсів у порівнянні з іншими засобами виробництва? 3. Що являють собою земельні ресурси? 4. Що мають на увазі. Коли говорять про забезпеченість земельними ресурсами тієї або іншої країни? 5. Що демонструє структура земельного фонду? Які процеси впливають на структуру земельного фонду країн світу? 6. Яка освоєність й резерви земельних ресурсів світу за регіонами? 7. Які категорії земель встановлені законодавством України? 8. Які органи проводять зміну цільового призначення земель? 9. Який земельно-ресурсний потенціал України? 10. Які землі відносять до земель сільськогосподарського призначення? 11. Що розуміють під сільськогосподарськими угіддями? 12. Які землі підлягають тимчасовій консервації? 13. Хто має право володіти земельною ділянкою с/г призначення? 14. Які землі відносять до земель лісового фонду? 15. З якою метою насаджують полевих захисні смуги? 16. Які землі відносять до природно-заповідного фонду? 17. Хто може володіти об'єктами природно-заповідного фонду? 18. Які діють заборони на території природних заповідників? 19. Які землі відносять до земель оздоровчого призначення? 20. Яким чином використовують землі рекреаційного призначення? 21. Що розташовано на землях історико-культурного призначення? 22. Які землі відносять до категорії земель житлової та громадської забудови? 23. Які об'єкти відносять до земель водного фонду? 24. З якою метою встановлюються прибережні захисні смуги?

Змістовний модуль 3. Правовий та охоронний статус земель у системі землеустрою	
6	<p>Тема 7. Поняття земельної ділянки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як слід розуміти термін «земельна ділянка»? 2. Який правовий статус земельної ділянки? 3. Яким чином слід розуміти терміни «подільна» та «неподільна» земельна ділянка? 4. За якої необхідності можливе вилучення та надання земельної ділянки? 5. За якою інструкцією встановлюються на місцевості межі земельних ділянок? 6. Які документи є підставою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі? 7. При яких обставинах межові знаки не встановлюються? 8. Яким чином реалізується процес управління земельними ресурсами? 9. За якими пріоритетами формується земельна ділянка?
7	<p>Тема 8. Право власності на землю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як слід розуміти термін «земельна ділянка»? 2. Який правовий статус земельної ділянки? 3. Як землі можуть перебувати лише у комунальній власності і їх не можна передавати у приватну власність? 3. Як землі державної власності не можна передавати у комунальну власність? 4. Що є підставою виникнення права власності на землю? 5. Як із обов'язання власника земельної ділянки? 6. На основі яких юридичних фактів виникає право приватної власності на землю? 7. В якому порядку здійснюється набуття права власності на землю громадянами? 8. Що означає право користування землею?
8	<p>Тема 9. Державна охорона земель</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як слід розуміти термін «охорона земельних ресурсів», «охорона земель»? 2. З якою метою здійснюється стандартизація в галузі охорони земель? 3. Які нормативи встановлюються з метою охорони земель та відтворення родючості ґрунтів? 3. Що являють собою екологічні нормативи землекористування? 4. Що є об'єктом екологічного нормування? 5. З якою метою проводиться рекультивация порушених земель? 6. З яких етапів складається рекультивация земель? 7. Які основні напрями використання порушених земель після проведення рекультивацийних робіт? 8. Що являють собою моніторинг земель? 9. Яка структура моніторингу земель згідно з адміністративно-територіальним поділом? 10. Розкрийте поняття «нормування» в галузі охорони земель.
9	<p>Тема 10. Прогнозна та планувальна документація із землеустрою.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З якою метою розробляються загальнодержавні програми стосовно земель? 2. Які основні завдання передбачає виконання загальнодержавної програми? 3. Які основні стадії розроблення та виконання державної цільової програми? 3. Який зміст повинна мати Концепція державної цільової програми? 4. Яку інформацію повинен включати Проект загальнодержавної програми використання та охорони земель? 5. З яких розділів складається Проект державної цільової програми? 6. Які цілі реалізації Програми буде забезпечено? 7. На яких основних принципах повинне базуватися Державне прогнозування та розроблення регіональних програм використання та охорони земель? 8. Які розділи містить проект регіональної програми? 9. Які основні завдання передбачає регіональна програма?

Змістовний модуль 4. Забезпечення проведення землеустрою

10	<p>Тема 11. Забезпечення проведення землеустрою</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які види документації із землеустрою розробляються на загальнодержавному та регіональному рівнях згідно із Законом України «Про землеустрій»? 2. Яким чином органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень враховують громадські інтереси при здійсненні землеустрою? 3. Які саме проектні рішення у документації із землеустрою стосовно окремих земельних ділянок або землекористувань проводиться на місцевому рівні? 4. У якому вигляді розробляють документацію із землеустрою? 5. У чому полягає сутність проектного рішення у землеустрої? 6. Яким чином реалізується проектне рішення? 7. Які видів меж реалізуються при розробці проектних рішення із землеустрою? 8. З якою метою проводять погодження документації із землеустрою? 9. Що є об'єктом погодження? Хто його здійснює? 10. У чому полягає процедура погодження проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок? 11. У якому порядку проводиться розгляд і затвердження землевпорядної документації згідно із Земельним кодексом України? 12. На чому базується технічне забезпечення землеустрою? 13. Що є основою інформаційного забезпечення землеустрою? 14. Що являє собою технологічне забезпечення виконавців (розробників) робіт із землеустрою? 15. Що являє собою система автоматизованого проектування (САПР)? 16. На виконання яких функцій орієнтовані сучасні програмні продукти, які застосовуються для автоматизації землевпорядних робіт? 17. Якою метою реалізуються консалтингові послуги з питань землеустрою? 18. Які види консалтингу розрізняють в землеустрої? 19. Хто здійснює авторський нагляд за виконанням проектів землеустрою згідно із ст. 64 Закону України «Про землеустрій»? 20. Що входить до змісту авторського нагляду? 21. Які етапи виділяти під час здійснення авторського нагляду?
11	<p>Тема 12. Управління у сфері землеустрою</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що регламентують нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою? 2. Які організації здійснюють комплексна система управління якістю проектних і вишукувальних робіт? 3. На яких принципах базується комплексна система управління якістю проектних і вишукувальних робіт у землеустрої? 3. Які вимоги висуваються до проектної та технічної документації із землеустрою? 4. Які типи контролю розрізняють у землеустрої? 5. Якими документами керуються при здійсненні контролю? 6. Яка мета діяльності підприємств у сфері землеустрою? 7. Які заходи необхідно реалізувати при здійсненні планування діяльності підприємства у сфері землеустрою? 8. Які громадяни мають право займатися професійною діяльністю у сфері землеустрою? 9. Які особливості договірної документації у сфері землеустрою? 10. Яким законодавчим актом врегулюється питання проведення державної експертизи землевпорядної документації? 11. Що являє собою державна експертиза землевпорядної документації? 12. Коли проводиться державна експертиза землевпорядної документації? 13. Хто виступає суб'єктами державної експертизи?

	<p>14. В яких формах проводиться державна експертиза земельпорядної документації?</p> <p>15. Які розрізняють види державної експертизи земельпорядної документації?</p> <p>16. Які стадії передбачає процедура проведення державної експертизи?</p> <p>17. Хто має право бути розробником документації із землеустрою?</p> <p>18. З якою метою впроваджено кваліфікаційний екзамен?</p> <p>19. Посвідчення якого зразка видається інженеру-землевпоряднику та інженеру-геодезисту?</p> <p>20. Який строк дії кваліфікаційного сертифіката інженера-землевпорядника та інженера-геодезиста?</p>
Модуль II.	
Змістовий модуль 5. Землеустрій за цільовим призначенням земель	
12	<p>Тема 13. Землеустрій земель сільськогосподарського призначення. Організація угідь і системи сівозмін</p> <p>1. Які угіддя відносять до земель сільськогосподарського призначення?</p> <p>2. Які основні вимоги до організації угідь?</p> <p>3. Що являє собою трансформація угідь? З якою метою її проводять?</p> <p>4. Яким вимогам має відповідати структура угідь?</p> <p>5. Які існують типи і види сівозмін?</p> <p>6. Які розрізняють основні типи сівозмін в сільськогосподарських підприємствах?</p> <p>7. Яким чином організують кормові сівозміни?</p> <p>8. Яким чином організують спеціальні сівозміни?</p> <p>7. Яким чином організують польові сівозміни?</p> <p>8. Яким чином організують позасівозмінні ділянки?</p> <p>9. Які економічні показники використовують для економічного обґрунтування системи сівозмін та позасівозмінних ділянок?</p>
13	<p>Тема 14. Землеустрій комерційних сільськогосподарських підприємств</p> <p>1. Як земельна реформа впливає на удосконалення земельних правовідносин?</p> <p>2. Яким чином реалізується приватизація земель? Які особливості цього процесу?</p> <p>3. Який порядок складання проектів приватизації земель?</p> <p>4. Які загальні рекомендації до проектування приватизації земель?</p> <p>5. Які підготовчі роботи проводять щодо приватизації земель?</p> <p>6. Що являє собою паювання земель?</p> <p>7. З якою метою проводять паювання земель колективною власністю?</p> <p>8. Яка сутність паювання земель?</p> <p>9. Який порядок складання схем поділу земель колективною власністю на земельні частки (паї)?</p> <p>10. Який порядок передачі земельної частки (паю) в натурі?</p> <p>11. Яка процедура паювання земель колективною власністю?</p> <p>12. З якою метою відбувається виділення єдиним масивом земельних ділянок груп власників земельних часток (паїв)?</p>
14	<p>Тема 15. Землеустрій земель житлової і громадської забудови; містобудівний кадастр</p> <p>1. Проаналізуйте склад земель житлової і громадської забудови?</p> <p>2. Які реалізують методи управління землями житлової і громадської забудови?</p> <p>3. Яку інформацію містить містобудівний кадастр земель житлової і громадської забудови?</p> <p>4. З якою метою проводять земельно-кадастрову інвентаризацію земель житлової і громадської забудови?</p> <p>5. Які організаційні заходи проводять при земельно-кадастровій інвентаризації земель житлової і громадської забудови?</p> <p>6. Яким чином здійснюються роботи інвентаризації земель?</p>

	7. Як відбувається складання і оформлення матеріалів інвентаризації земель?
15	<p>Тема 15. Землеустрій земель житлової і громадської забудови: межі прибудинкових територій, населених пунктів</p> <p>8. Що має передбачати план земельно-господарського устрою населеного пункту?</p> <p>9. Розкрийте поняття прибудинкових територій.</p> <p>10. Яким чином встановлюються та закріплюються межі прибудинкових територій існуючого житлового фонду?</p> <p>11. Яким чином відбувається передача прибудинкових територій у спільне користування членам об'єднань власників багатоквартирних будинків?</p> <p>12. Яким чином відбувається надання у спільне сумісне володіння земельних ділянок?</p> <p>13. Яке право надано на прибудинкову територію та на її використання?</p> <p>14. Які юридичні та технічні правила встановлення меж земельних ділянок спільної часткової власності фізичних і юридичних осіб в існуючій забудові?</p> <p>15. На що спрямовані юридичні і технічні правила?</p> <p>16. Які складові земельної ділянки?</p> <p>17. Яким чином визначається частка у спільній частковій власності? Які обмеження?</p> <p>18. Як формуються межі земельних ділянок спільної часткової власності фізичних і юридичних осіб в існуючій багатоповерховій забудові?</p> <p>19. Які особливості складання проектів щодо встановлення меж сільських населених пунктів?</p> <p>20. Яка мета і зміст складання проектів?</p> <p>21. Як виготовляється та оформлюється технічна документація?</p> <p>22. Як відбувається перенесення проекту в натуру?</p>
16	<p>Тема 16. Землеустрій земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення</p> <p>1. Які землі визнаються землями промисловості?</p> <p>2. В яких випадках не допускається розміщення підприємств, будівель, споруд і комунікацій?</p> <p>3. З якою метою використовуються землі транспорту?</p> <p>4. Які існують заборони в зонах з особливими умовами землекористування?</p> <p>5. Які землі належать до морського транспорту?</p> <p>6. Які землі належать до річкового транспорту?</p> <p>7. До складу земель дорожнього господарства входять?</p> <p>8. Які землі належать до земель авіаційного транспорту?</p> <p>9. В умовах спорудження повітряних, кабельних та ін. ліній зв'язку в межах водоохоронних зон які вводяться заборони?</p> <p>10. У чому особливості землеустрою земель зв'язку та енергетики?</p> <p>11. З якою метою використовуються землі оборони?</p>
17	<p>Тема 17. Землеустрій на землях особливо охоронних територій: загальний аспект</p> <p>1. Розкрийте поняття земель особливо охоронних територій</p> <p>2. Який правовий режим земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення?</p> <p>3. Як класифікують землі природно-заповідного призначення?</p> <p>4. Які охоронні зони територій природно-заповідного фонду?</p> <p>5. Проаналізуйте землеустрій національних природних регіональних ландшафтних парків?</p> <p>6. Які особливості землеустрою ботанічних садів?</p> <p>7. Який порядок землеустрою дендрологічних та зоологічних парків?</p> <p>8. Проаналізуйте землеустрій парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, пам'яток природи, заказників, заповідних урочищ?</p> <p>9. Який правовий статус земель природних та біосферних заповідників?</p>

	<p>10. Який правовий режим земель оздоровчого призначення?</p> <p>11. Який правовий режим земель рекреаційного та історико-культурного призначення?</p>
18	<p>Тема 18. Землеустрій земель лісового фонду</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які землі відносять до лісового фонду? 2. Які особливості користування землями лісового фонду? 3. Які засоби управління в галузі використання земель лісового фонду? 4. Які особливості виникнення та припинення прав лісового землекористування? 5. Які особливості управління відтворенням та охорони земель лісового фонду? 6. Що являє собою лісовпорядкування? 7. З якою метою впроваджено державний лісовий кадастр? 8. Яка відповідальність за порушення лісового законодавства?
19	<p>Тема 19. Землеустрій земель водного фонду</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Надайте загальну характеристику земель водного фонду? 2. Які землі відносять до земель водного фонду? 3. Які річки відносять до малих, середніх та великих? 4. Які заборони діють з метою охорони водності малих річок? 5. Який практикують комплекс заходів щодо охорони річок від забруднення? 6. Які особливості користування водними об'єктами? 7. Які принципи управління землями водного фонду? 8. Які основні функції Державного комітету України? 9. Які зобов'язання користувачів земель водного фонду? 10. З якою метою заборонена діяльність в межах водоохоронних зон? 11. Які фактори враховують під час встановлення водоохоронних меж? 12. Які заборони діють у прибережних захисних смугах? 13. Яка відповідальність передбачена за порушення водного законодавства?
20	<p>Тема 20. Землеустрій на землях надрокористування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що розуміють під надрами? 2. Яка законодавча база діє у сфері надрокористування земель? 3. Які основні складові проекту будівництва гірничодобувних об'єктів? 4. З якою метою надаються надра у користування? 5. Що являє собою гірничий відвод земель? 6. Кому надаються надра у користування? 7. Які права та обов'язки користувачів надр? 8. У якому разі припиняється право користування надрами? 9. Яка передбачена плата за користування надрами?
21	<p>Тема 21. Землеустрій техногенно забруднених земель</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте поняття техногенно забруднених земель 2. Яка законодавча база діє у сфері техногенно забруднених земель? 3. Який стан радіоактивних земель України? Яка історія радіоактивного забруднення Чорнобильської зони? 4. Які зони виділяють у наслідок Чорнобильської катастрофи? 5. Який правовий режим зон відчуження та безумовного відселення? 6. Які заборони діють в зонах відчуження та безумовного відселення? 7. Які заборони діють у зоні добровільного відселення? 8. Яким чином реалізується контроль за додержанням правового режиму в зонах, що зазнали техногенного забруднення?
Змістовний модуль 6. Документація із землеустрою	
22	<p>Тема 22. Проектна документація із землеустрою: АТО, ПЗФ, ТОФ, ТРФ, ТІКФ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць (АТО). 2. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо організації і визначення меж

	<p>територій природно-заповідного фонду (ПЗФ).</p> <p>3. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо визначення меж територій оздоровчого фонд(ТОФ).</p> <p>4. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо визначення меж територій рекреаційного фонду (ТРФ).</p> <p>5. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо визначення меж територій історико-культурного фонду (ТІКФ).</p>
23	<p>Тема 22. Проектна документація із землеустрою:ТЛП, ТВФ, землеволодінь, сівозмін, КЗСП</p> <p>6. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо визначення меж територій лісогосподарського призначення (ТЛП).</p> <p>7. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо визначення меж територій водного фонду (ТВФ).</p> <p>8. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань.</p> <p>9. Розкрийте зміст проекту землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь.</p> <p>10. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо консолідації земель сільськогосподарського призначення (КЗСП).</p> <p>11. Що означає комплексна консолідація земель?</p> <p>12. Що означає спрощена консолідація земель?</p> <p>13. Що означає добровільна групова консолідація земель?</p> <p>14. Що означає індивідуальна консолідація земель?</p> <p>15. Розкрийте зміст проекту землеустрою щодо організації територій земельних часток (паїв).</p>
24	<p>Тема 23. Робоча документація із землеустрою.</p> <p>1. Що таке рекультивация порушених земель?</p> <p>2. Розкрийте зміст робочого проекту землеустрою щодо рекультивации земель.</p> <p>3. Розкрийте зміст робочого проекту землеустрою щодо організації багаторічних насаджень.</p> <p>4. Розкрийте зміст робочого проекту землеустрою щодо створення захисних лісонасаджень.</p> <p>5. Розкрийте зміст робочого проекту землеустрою щодо будівництва протиерозійних гідротехнічних споруд.</p> <p>6. Розкрийте зміст робочого проекту землеустрою щодо організації території колективних садів.</p> <p>7. Розкрийте зміст робочого проекту землеустрою щодо консервації земель.</p>
25	<p>Тема 24. Технічна документація із землеустрою: держкордон України, земельної ділянки</p> <p>1. Що таке делімітація кордону?</p> <p>2. Що таке демаркація кордону?</p> <p>3. Яка існує документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України?</p> <p>4. Яка технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості)?</p> <p>5. Яка технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту?</p>
26	<p>Тема 24. Технічна документація із землеустрою: інвентаризація земель, бонітування ґрунтів, ЕОЗ</p> <p>6. Яка технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель?</p> <p>7. Яка технічна документація із землеустрою щодо бонітування ґрунтів?</p> <p>8. Яка технічна документація із землеустрою щодо економічної оцінки земель?</p>

	<p>(ЕОЗ)?</p> <p>9. Яка технічна документація із землеустрою щодо нормативної грошової оцінки земель?</p> <p>10. Яка технічна документація із землеустрою щодо експертної грошової оцінки земельних ділянок?</p>
Змістовний модуль 7. Бізнес-планування у землеустрої	
27	<p>Тема 25. Складання бізнес-плану землевпорядної організації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що означає бізнес-план землевпорядної організації? 2. В чому полягає специфіка бізнес-плану землевпорядної організації? 3. Який зміст бізнес-плану землевпорядної організації? 4. Яка структура бізнес-плану землевпорядної організації? 5. Як здійснюється процедура написання та оформлення бізнес-плану землевпорядної організації? 6. Що таке план-маркетинг землевпорядної організації? 7. Що міститься у виробничому плані землевпорядної організації? 8. Що міститься в організаційному плані землевпорядної організації? 9. Як розробляється фінансовий план землевпорядної організації?
28	<p>Тема 26. Економіко-математичні методи і моделі у землеустрої.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте наукові підходи до оптимізації землекористування. 2. Що передбачає оптимізація землекористування? 3. Яка вхідна інформація економіко-математичної моделі визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням балансу гумусу? 4. Які змінні та обмеження економіко-математичної моделі визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням балансу гумусу? 5. Які умови задовольняються при розв'язку моделі визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням балансу гумусу? 6. В чому полягає сутність економіко-математичної моделі визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням типів ґрунтів? 7. Які умови задовольняються при розв'язку моделі визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням типів ґрунтів?

5. Завдання для самостійної роботи

Теми доповідей з дисципліни «Землеустрій»

1. Законодавство про землеустрій: становлення та його розвиток.
2. Повноваження органів державної влади і місцевого самоврядування у сфері землеустрою.
3. Характеристика Закону України «Про землеустрій».
4. Суб'єкти, об'єкти, принципи і зміст землеустрою.
5. Землеустрій як функція державного управління у сфері використання і охорони земель.
6. Землеустрій як гарантія суб'єктивних прав власників і користувачів земельних ділянок.
7. Поняття землеустрою в зарубіжних країнах.
8. Планування використання земель адміністративно-територіальних утворень.
9. Державні, регіональні та муніципальні програми використання і охорони земель.
10. Землеустрій з удосконалення землеволодінь і землекористувань.
11. Землеустрій на сільськогосподарських землях.
12. Система підготовки спеціалістів із землепорядкування.
13. Земельні реформи в країнах Латинської Америки.
14. Земельні реформи в країнах Європи.
15. Особливості землеустрою країн Західної Європи.
16. Зонування як альтернатива поділу земель на категорії.
17. Планування використання земель як функція державного управління.
18. Землеустрій як форма забезпечення використання земель сільськогосподарського призначення.
19. Землеустрій як засіб охорони земель сільськогосподарського призначення.
20. Встановлення на місцевості меж адміністративно-територіальних утворень.
21. Ліцензування суб'єктів, що виконують землепорядні роботи.
22. Інвентаризація земель при здійсненні землеустрою.
23. Авторський нагляд за дотриманням вимог землепорядних проектів.
24. Зонування і природно-сільськогосподарське районування земель.
25. Процедура проведення державної землепорядної експертизи. Її співвідношення з іншими видами державних експертиз.
26. Стандартизація і нормування в галузі землеустрою.
27. Історико-правовий аспект розвитку законодавства про землеустрій.
28. Особливості внутрішнього господарського землеустрою.
29. Зміст і видиробіт з територіального землеустрою.
30. Землеустрій у період реформування земельних відносин.
31. Землеустрій на землях сільськогосподарського призначення.
32. Землеустрій у містах та інших населених пунктах.
33. Особливості землеустрою в регіонах, які мають негативні явища при використанні земель.

34. Особливості землеустрою в районах експлуатації сировинних ресурсів.
35. Землеустрій земель природо-заповідного, природоохоронного, рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.
36. Процедура зміни цільового (функціонального) використання земель при землеустрої.
37. Склад і цільове призначення земель України.
38. Державне управління землеустроєм.
39. Правове забезпечення землеустрою.
40. Державний контроль за проведенням землеустрою і здійсненням земельпорядних заходів.
41. Роль науково-технічного прогресу в землеустрої.
42. Джерела фінансування щодо проведення землеустрою.
43. Характер відносин між учасниками землеустрою.
44. Склад і види земельпорядних робіт.
45. Зміст земельної власності та її видів.
46. Зміст і види робіт із зокремленого земельного порядкування.
47. Проблеми і напрями розвитку сучасного землеустрою.
48. Правові проблеми розвитку землеустрою в Україні.
49. Основні положення концепції розвитку земельної реформи в Україні
50. Проблеми сучасного землеустрою в Україні

Критерії оцінювання та засоби діагностики підготовки доповіді

- оцінка “відмінно” — студент повно і всебічно розкриває тему, винесену на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, виявляє глибокі знання джерел, має власний погляд з приводу актуальності теми і може це аргументувати;
- оцінка “добре” — загалом рівень знань відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, недостатньо висвітлені;
- оцінка “задовільно” — студент розкриває тему в загальних рисах, винесену на самостійне опрацювання, розуміє її суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно та не послідовно;
- оцінка “незадовільно” — студент не в змозі розкрити тему, не розуміє її сутності, не може зробити висновки, а тому відповідь неправильна.

Розподіл балів за результатами оцінювання підготовки доповіді

Критерії оцінювання	Бали
Демонструє знання за обраною темою, логічно викладає матеріал, проявляє творчу розумову діяльність	1
Аргументує відповіді на питання, наводить приклади, аналізує ситуації, посилаючись на джерела інформації.	2
Формує власну думку і робить обґрунтовані висновки за обраною темою.	2
Разом:	5

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з курсу
2. Словник термінів
3. Пакет тестових завдань
4. Пакет візуалізації
5. Теми доповідей для самостійної підготовки
6. Контрольні роботи
7. Пакет екзаменаційних білетів
8. Рекомендована базова і додаткова література з курсу

Матеріально-технічне забезпечення:

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);

Комп'ютерний клас;

Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;

OS: Windows, Android, iOS;

Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge;

Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet, Digital, ArcGis, AutoCAD, Geodetic Information System 6;

Обладнання: лазерна рулетка NIVEL SYSTEM HDM-120 BC, нівелір оптичний Bosch GOL 26 D SET, штатив Bosch BT 160, рейка Bosch GR 500, нівелір електронний EL-32

NivelSystem, рейка з баркодом TS-5 NivelSystem до електронного нівеліра EL-32, теодоліт електронний DT02 Nivoline, штатив алюмінієвий з швидким зажимом (кліпса) 140 мм/3,3

кг ALt10 Nivoline; тахеометр електронний безвідбитковий NTS-320R, комплект GPS

Trimble PR з віхою для GPS ровера;

Система електронного навчання Moodle 3.9.

6. Форми і методи контролю успішності студентів

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни «Землеустрій» використовують різні методи і форми контролю.

Викладач застосовує наступні **методами контролю**: усний, письмовий контроль.

Усний контроль (усне опитування). Це найпоширеніший метод у навчальній практиці.

Його використання сприяє опануванню логічним мисленням, виробленню і розвитку навичок аргументувати, висловлювати свої думки грамотно, образно, емоційно, обстоювати власну думку. Здійснюють його на семінарських, практичних заняттях під час опрацювання питань до змістових модулів та підготовки доповідей за власно обраними темами.

Усне опитування передбачає таку послідовність: формулювання запитань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка студентів до відповіді та викладу знань; коригування викладених у процесі відповіді знань; аналіз і оцінювання відповіді.

Для усної перевірки викладач застосовує основні, додаткові й допоміжні запитання. Основні запитання передбачають самостійну розгорнуту відповідь (наприклад, запитання семінарського заняття), додаткові – уточнення того, як студент розуміє певне питання, формулювання, формулу тощо, допоміжні – виправлення помилок, неточностей. Усі запитання мають бути логічними, чіткими, зрозумілими і посилюючими, а їх сукупність – послідовною і системною.

Письмовий контроль. Його метою є з'ясування в письмовій формі ступеня володіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості – правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці.

Письмовий контроль здійснюється у формі:

Письмовий контроль здійснюється у формі:

- індивідуальних завдань,
- тестових завдань,
- контрольних робіт,
- ситуаційних вправ (кейсів),
- екзаменаційних білетів.

Визначені види письмового контролю мають бути зрозумілими і посилюючими, відповідати рівню знань студентів і водночас вимагати відповідних зусиль, виявляти знання фактичного матеріалу.

Перевагою письмової перевірки є те, що за короткий термін вдається скласти уявлення про знання багатьох студентів, результати перевірки зберігаються і є змога з'ясувати деталі й неточності у відповідях.

Під час викладання навчальної дисципліни викладач використовує наступні **форми контролю**:

1) **Поточна форма контролю** здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння студентом

засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Ця форма контролю здійснюється на семінарських, практичних заняттях. Одержані результати поточного контролю використовуються викладачем для коригування методів і засобів навчання студентів, організації їх самостійної роботи.

Відповідно до поточної форми контролю викладач використовує:

- **Індивідуальну перевірку**, яка має на меті з'ясування рівня засвоєння конкретним студентом певних знань, умінь і навичок, рівня формування професійних рис. Наприклад, індивідуальне опитування передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку. Він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, навести власні приклади. Проводячи індивідуальне опитування, викладач передбачає, що в цей час робитимуть інші студенти. Студентам пропонується виправляти помилки у відповіді їхнього товариша, визначити правильність і точність викладу фактичного матеріалу, доповнювати відповідь і рецензувати її.

- **Фронтальну перевірку**, яка спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час (10–15 хв.). Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання в кінці лекції. Йдеться про усну співбесіду за матеріалами розглянутої теми з оцінюванням відповідей студентів.

2) Модульна форма контролю (рубіжна) проводиться з метою визначення стану поточної успішності студентів за певний період навчання (на конкретну дату). Модульний контроль здійснюється в формі виконання студентом контрольної роботи.

3) Підсумкова форма контролю - це підсумкове оцінювання результатів навчання студентів за семестр, яке здійснюється у формі екзамену.

Екзамен – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу за результатами виконання ними всіх видів навчальних завдань на практичних, семінарських заняттях, самостійної роботи, модульних завдань та підсумкового екзаменаційного завдання.

Екзамен проводиться на окремому занятті відповідно до розкладу. Присутність всіх студентів на заліку – обов'язкова. Студенти, які за результатами підсумкового семестрового контролю (екзамену) отримали незадовільну оцінку з дисципліни або нез'явилися на підсумковий контрольний захід, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

Індивідуальні завдання

Тема 1: «Права на землю. Набуття, реалізація та гарантії прав на землю.»

Орієнтовні питання до теми:

1. Що означає право власності на землю?
2. Що відноситься до земель державної власності?
3. Що відноситься до земель приватної власності?
4. Що відноситься до земель комунальної власності?
5. Що означає право користування землею?
6. Розкрийте поняття земельного сервітуту.
7. Розкрийте поняття емфітевзису.
8. Розкрийте поняття суперфіцію.
9. Як відбувається набуття прав на землю?
10. Як відбувається перехід прав на землю?
11. Як відбувається припинення прав на землю?
12. Що мається на увазі, коли говорять про обмеження прав на земельну ділянку?
13. Що мається на увазі, коли говорять про обтяження прав на земельну ділянку?

Тема 2: «Організація землеустрою»

Орієнтовні питання до теми:

1. Що таке землеустрій?
2. Що є підставою для проведення робіт із землеустрою?
3. Виконання яких завдань має забезпечувати землеустрій?
4. Назвіть основні принципи землеустрою.
5. Які повноваження Верховної Ради України у сфері землеустрою?
6. Які повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері землеустрою?
7. Які повноваження обласних рад у сфері землеустрою?
8. Які існують державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою?
9. Як формується Державний фонд документації із землеустрою?

Тема 3: «Охорона земель»

Орієнтовні питання до теми:

1. Яка загальна мета охорони земельних ресурсів?
2. Які завдання охорони земель?
3. Що включає в себе охорона земель?
4. Розкрийте поняття «стандартизація» в галузі охорони земель.
5. Розкрийте поняття «нормування» в галузі охорони земель.
6. Що означає рекультивация порушених земель?
7. Які основні напрями використання порушених земель після проведення рекультивацийних робіт?
8. Що означає моніторинг земель?

Типові тестові завдання

1. До земель України належать:

- a) усі землі в межах її території, у тому числі острови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії;
- b) лише землі в межах її території, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії;
- c) лише землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії.

2. Землеустрій являє собою:

- a) сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональну організацію теорії суб'єктів господарювання, що здійснюється під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил;
- b) галузь народного господарства, що займається корінним поліпшенням земель, ґрунтів, ландшафтів, за несприятливих природних умов (кліматичних, гідрологічних) для різних господарських, природоохоронних та інших цілей;
- c) обидві відповіді правильні;
- d) правильних відповідей немає

3. Зміна цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб, здійснюється за ініціативою:

- a) власників земельних ділянок у порядку, який встановлює Кабінет Міністрів України;
- b) власників земельних ділянок у порядку, який встановлює Президент України;
- c) користувачів земельних ділянок у порядку, який встановлює Кабінет Міністрів України.

4. Під час приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій земельні ділянки передаються:

- a) тільки працівникам цих підприємств, установ та організацій;
- b) працівникам цих підприємств, установ та організацій, а також пенсіонерам з їх числа з визначенням кожному з них земельної частки (паю);
- c) головам цих підприємств, установ та організацій, а також пенсіонерам з їх числа з визначенням кожному з них земельної частки (паю).

5. Землеустрій має народногосподарську та госпрозрахункову ефективність та виступає:

- a) в якості державного важеля регулювання землеволодіння і землекористування;
- b) в якості використання землі як головного засобу виробництва;
- c) обидві відповіді правильні;
- d) правильних відповідей немає.

Контрольна робота №1 з дисципліни «Землеустрій»

Контрольна робота виконується самостійно кожним студентом. Вибір варіанту здійснюється за порядковим номером навчального журналу групи.

Структурно завдання складається з двох теоретичних питань і одного практичного — тесту.

При відповіді на теоретичні питання студент має працювати не лише запропонований опорний конспект лекцій, і й іншу літературу та нормативно-правові акти стосовно цього питання.

При вирішенні тесту необхідно конкретно відповісти на поставлене питання.

Робота повинна виконуватися письмово протягом відведеного терміну та подається на перевірку викладачу.

Варіант № 0

1. Охоронні зони територій природно-заповідного фонду
2. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
3. Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням типів ґрунтів.

Тест

Для нормального розвитку ринок землі потребує наявності таких сервісних функцій:

- а) інформаційні та оціночні функції;
- б) торговельні та розрахункові функції;
- в) нотаріальні та реєстраційні функції;
- г) правильні відповіді “б” і “в”;
- д) усі відповіді правильні.

Контрольна робота №2 з дисципліни «Землеустрій»

Варіант № 0

1. Форми власності на землю.
2. Договірна документація у сфері землеустрою.
3. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Тест

Система землеустрою містить сукупність таких взаємопов'язаних складових:

- а) об'єкти землевпорядкування;
- б) суб'єкти землевпорядкування;
- в) землеустрій, що містить землевпорядну діяльність і землевпорядний процес;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;

є) усі відповіді правильні.

**Контрольна робота №3
з дисципліни «Землеустрій»**

Варіант № 0

1. Поняття землеустрою. Сутність та функції системи землеустрою
2. Землі природно-заповідного фонду.
3. Види документації із землеустрою, загальні вимоги до її розроблення та змісту.

Тест

Знайдіть неправильну відповідь.

Постійні обмеження права власності на землю в процесі її використання обумовлені обмеженістю її в природі і незамінністю в підприємницькій діяльності, включають:

- а) систему зонування;
- б) систему підприємницької діяльності;
- в) раціональне використання та охорону земель;
- г) контроль довкілля;
- д) захист законних прав та інтересів інших власників, орендарів і користувачів землі;
- е) дотримання умов використання особливо охоронних територій і охоронних зон;
- є) врахування будівельних норм і правил, проектів планування і забудови населених пунктів;
- ж) примусовий викуп земель у власників для державних і комунальних потреб;
- з) врахування переважаючого права купівлі земель сільськогосподарського призначення.

Критерії оцінювання та засоби діагностики контрольних робіт

До контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу.

Перша контрольна робота містить питання за наступними змістовими модулями: «Введення у землеустрій», «Концептуальні положення основ землеустрою».

Друга контрольна робота містить питання за наступними змістовими модулями: «Правовий та охоронний статус земель у системі землеустрою», «Забезпечення проведення землеустрою».

Третя контрольна робота містить питання за наступними змістовими модулями: «Землеустрій за цільовим призначенням земель», «Документація із землеустрою», «Бізнес-планування у землеустрої».

Оцінювання знань студента здійснюється за 5-бальною шкалою.

Розподіл балів за результатами оцінювання контрольної роботи

Номер завдання	1	2	тест	Усього
Кількість балів	0-2	0-2	0-1	0-5

При вирішенні тесту необхідно конкретно відповісти на поставлене питання, за що студент може отримати 1 бал.

Критерії оцінювання питань відповідно до модульної контрольної роботи:

2 балів ставиться за умов, якщо студент дав ґрунтовну, аргументовану відповідь на питання, яка свідчить, що студент вільно володіє матеріалом відповідно до тем модульного контролю. Під час письмової відповіді студент продемонструє творчу розумову діяльність: наводить приклади, аналізує ситуації, посилаючись на джерела інформації.

1 бал ставиться за умов, якщо студент не повністю розкрив питання, що свідчить про відсутність повного розуміння матеріалу. Відсутня ґрунтовність у розгляді питання, порушується логіка викладу питання, відсутнє розуміння актуальності проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання або відсутні.

0 балів виставляється студенту в разі, коли питання розкрито поверхово, або не розкриті зовсім. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

Ситуаційні вправи (кейси) з дисципліни «Землеустрій»

Особливістю методу кейс-стаді в Землеустрою є створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя. Сам підхід втілює в собі наступні ідеї: закріплення теоретичних знань з дисципліни; набуття навичок професійної діяльності; підвищення пізнавального інтересу до навчальної дисципліни; сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних і творчих навичок та критичного мислення. Цей метод сприяє розвитку у студентів самостійного мислення, уміння вислуховувати і враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловити свою, навчитись працювати в команді, знаходити найбільш раціональне вирішення поставленої проблеми.

Вправа 2 за темою «Забезпечення проведення землеустрою»

Блок питань для I команди за напрямком «Види документації із землеустрою, загальні вимоги до її розроблення та змісту»

- 1) У якому вигляді розробляють документацію із землеустрою??
- 2) На які окремі види поділяється документація із землеустрою відповідно до ст. 25 Закону України «Про землеустрій»?
- 3) Яка сутність проектного рішення у землеустрої?
- 4) Які види меж формуються під час прийняття проектного рішення у землеустрої?

Блок питань для II команди за напрямком «Погодження та затвердження документації із землеустрою»

- 5) Чому виникла необхідність ввести процедуру погодження документації із землеустрою? Яке спрямування цієї процедури?
- 6) Продовж вираз. *Об'єктом погодження є .....*
- 7) Проаналізуйте процедуру погодження проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок.
- 8) Яким чином реалізується порядок розгляду і затвердження землевпорядної документації згідно із Земельним кодексом України?

Вправа 1 за темою «Зміст, функції та принципові положення системи землеустрою»

Блок питань для I команди за напрямком «Система землеустрою»

- 1) Що являє собою система землеустрою? Які її складові?
- 2) Що передбачено системою землеустрою відповідно ст. 184 Земельного кодексу України?
- 3) На яких принципах базується система землеустрою?

Блок питань для II команди за напрямком «Функції управління земельними ресурсами»

- 4) Проаналізуйте суб'єкти та об'єкти землеустрою у землевпорядному процесі.
- 5) Як поділяються функції управління земельними ресурсами у методологічному аспекті?
- 6) Які функції системи землеустрою Вам відомі?

**Критерії оцінювання та засоби діагностики
ситуаційних вправ (кейсів)
з дисципліни «Землеустрій»**

Основна функція методу кейс-стаді – вчити студентів вирішувати складні проблеми, які неможливо вирішити аналітичним способом. Тому, до критеріїв оцінювання слід віднести наступні:

Індивідуальний показник	Груповий показник	Бал
Ініціативність та активність	Повнота виконання завдання	1
Етика ведення дискусії	Оригінальність та інноваційність рішень	0,5
Індивідуальний аналіз ситуації	Використання раніше вивченого матеріалу	0,5
Аргументованість власної позиції	Пошук, аналіз та використання додаткової інформації	0,5
Ступінь участі у підготовці групового проекту	Презентація та захист власних результатів виконання завдання	0,5
Разом:		3

**Питання до змістового модулю №1
з дисципліни «Землеустрій»**

1. Земельні відносини в історичному розвитку України
2. Земельні відносини на сучасному етапі розвитку країни
3. Аналіз реформування земельних відносин
4. Правова основа землеустрою:
5. Конституція як основний закон України
6. Земельний кодекс України
7. Закон України «Про державний земельний кадастр»
8. Закон України «Про землеустрій»
9. Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність»
10. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт»
11. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»
12. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності»
13. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
14. Закон України «Про оцінку земель»
15. Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)»
16. Закон України «Про оренду землі»
17. Закон України «Про державну експертизу земельнопорядної документації»

18. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою
19. Земля – основне національне багатство українського народу
20. Поняття землеустрою
21. Основні терміни і визначення землеустрою

**Питання до змістового модулю №2
з дисципліни «Землеустрій»**

1. Зміст та принципи землеустрою. Поняття системи землеустрою.
2. Сутність та функції системи землеустрою
3. Суб'єкти землеустрою. Види землеустрою
4. Система землевпорядних органів та їх функцій
5. Поняття землевпорядного процесу
6. Особливості земельних ресурсів у порівнянні з іншими ресурсами та засобами виробництва.
7. Категорії земель. Класифікація ґідь.
8. Землі сільськогосподарського призначення.
9. Землі житлової та громадської забудови.
10. Землі природно-заповідного фонду.
11. Землі оздоровчого призначення.
12. Землі рекреаційного призначення.
13. Землі історико-культурного призначення.
14. Землі лісогосподарського призначення.
15. Землі водного фонду.
16. Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
17. Структура земельного фонду України.

**Питання до змістового модулю №3
з дисципліни «Землеустрій»**

1. Визначення земельної ділянки. Формування земельних ділянок
2. Вилучення і надання земельних ділянок
3. Встановлення на місцевості меж земельних ділянок
4. Земельна ділянка як об'єкт права власності
5. Суб'єкти права власності на землю
6. Комунальна, державна, приватна власність на землю.
7. Права та обов'язки власників земельних ділянок.
8. Завдання, зміст і порядок охорони земель.
9. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель.
10. Рекультивация порушених земель.
11. Консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель.
12. Моніторинг земель. Програми використання та охорони земель
13. Загальнодержавна програма використання та охорони земель, її склад, зміст і порядок розроблення.
14. Регіональна програма використання та охорони земель, її зміст.
15. Вимоги щодо обґрунтування обсягів і джерел ресурсного забезпечення програм використання та охорони земель.
16. Схема землеустрою адміністративного району
17. Схема протиерозійних заходів яружно-балкової системи, гідрографічного басейну

Питання до змістового модулю №4

з дисципліни «Землеустрій»

1. Загальнодержавний, регіональний і місцевий рівні проведення землеустрою.
2. Види документації землеустрою, загальні вимоги до її розроблення та змісту.
3. Погодження та затвердження документації землеустрою.
4. Технічне та технологічне забезпечення землеустрою.
5. Надання консалтингових послуг з питань землеустрою.
6. Авторський нагляд за здійсненням проектної документації землеустрою.
7. Система управління якістю робіт із землеустрою.
8. Планування виробничого процесу, підвищення кваліфікації персоналу, підготовка і підвищення кваліфікації кадрів.
9. Договірна документація у сфері землеустрою.
10. Державна експертиза земельнопорядної документації.
11. Атестація кадрів у сфері землеустрою.

Питання до змістового модулю №5

з дисципліни «Землеустрій»

1. Поняття земель сільськогосподарського призначення
2. Основні вимоги до організації угідь. Трансформація угідь.
3. Типи і види сівозмін. Проектування системи сівозмін.
4. Організація кормових сівозмін. Організація спеціальних сівозмін.
5. Організація польових сівозмін. Організація позасівозмінних ділянок.
6. Економічне обґрунтування системи сівозмін та поза сівозмінних ділянок.
7. Земельна реформа – шлях до удосконалення земельних правовідносин
8. Основні ознаки приватизації земель
9. Порядок складання проектів приватизації земель
10. Підготовчі роботи. Складання проекту
11. Паювання земель колективної власності. Мета і зміст паювання земель
12. Порядок складання схем поділу земель колективної власності на земельні частки (паї)
13. Порядок передачі земельної частки (паю) в натурі
14. Паювання земель колективної власності за спрощеною процедурою
15. Виділення єдиним масивом земельних ділянок групі власників земельних часток (паїв)
16. Поняття і склад земель житлової громадської забудови
17. Управління землями житлової і громадської забудови
18. Містобудівний кадастр земель житлової і громадської забудови
19. Земельно-кадастрової інвентаризації земель житлової і громадської забудови
20. Поняття та організаційні заходи. Виконання робіт з інвентаризації земель
21. Складання і оформлення матеріалів інвентаризації земель
22. План земельно-господарського устрою населеного пункту
23. Встановлення та закріплення меж забудованих територій існуючого житлового фонду та передача їх у спільне користування членам об'єднань власників багатоквартирних будинків
24. Поняття забудованих територій, встановлення та закріплення їхніх меж і передачі їх у спільне користування
25. Надання у спільне сумісне володіння земельних ділянок
26. Право на забудову території та її використання
27. Юридичні та технічні правила встановлення меж земельних ділянок спільної часткової власності фізичних і юридичних осіб в існуючій забудові

28. Поняття та зміст юридичних і технічних правил
29. Земельна ділянка та її складові
30. Визначення часток у спільній частковій власності, обмежень та сервітутів
31. Формування меж земельних ділянок спільної часткової власності фізичних і юридичних осіб в існуючій багатоповерховій забудові
32. Складання проектів щодо встановлення меж сільських населених пунктів
33. Мета і зміст складання проектів
34. Виготовлення та оформлення технічної документації
35. Перенесення проекту в натуру
36. Землеустрій земель промисловості
37. Землеустрій земель транспорту
38. Землеустрій земель зв'язку та енергетики
39. Землеустрій земель оборони
40. Поняття земель особливо охоронних територій
41. Правовий режим земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення
42. Поняття та класифікація земель природно-заповідного призначення
43. Землі природних та біосферних заповідників
44. Землі національних природних і регіональних ландшафтних парків
45. Землі ботанічних садів
46. Землі дендрологічних та зоологічних парків
47. Землі парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, пам'яток природи, заказників, заповідних урочищ
48. Охоронні зони територій природно-заповідного фонду
49. Правовий режим земель оздоровчого призначення
50. Правовий режим земель рекреаційного та історико-культурного призначення
51. Поняття і види земель лісового фонду
52. Особливості користування землею лісового фонду
53. Управління в галузі використання земель лісового фонду
54. Виникнення та припинення прав лісового землекористування
55. Управління відтворенням та охорони земель лісового фонду
56. Лісовпорядкування та державний лісовий кадастр
57. Відповідальність за порушення лісового законодавства
58. Поняття, склад та загальна характеристика земель водного фонду
59. Особливості користування водними об'єктами
60. Управління землею миводного фонду
61. Користування землею миводного фонду
62. Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги, смуги відведення
63. Відповідальність за порушення водного законодавства
64. Надання земель для користування надрами
65. Права та обов'язки користувачів надр
66. Плата за користування надрами
67. Поняття техногенно забруднених земель.
68. Землеустрій зон відчуження та безумовного відселення
69. Контроль за додержанням правового режиму в зонах, що зазнали техногенного забруднення

**Питання до змістового модулю №6
з дисципліни «Землеустрій»**

1. Проект землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць.
2. Проект землеустрою щодо організації і визначення меж територій природно-заповідного фонду, меж територій оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення та водного фонду.
3. Проект землеустрою щодо встановлення обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів.
4. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки.
5. Проект землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань.
6. Проект землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь.
7. Проект землеустрою щодо консолідації земель сільськогосподарського призначення.
8. Проект землеустрою щодо організації територій земельних часток (паїв).
9. Робочий проект землеустрою щодо рекультивації земель.
10. Робочий проект землеустрою щодо організації багаторічних насаджень.
11. Робочий проект землеустрою щодо створення захисних лісонасаджень.
12. Робочий проект землеустрою щодо будівництва протиерозійних гідротехнічних споруд.
13. Робочий проект землеустрою щодо організації території колективних садів.
14. Робочий проект землеустрою щодо консервації земель.
15. Документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України.
16. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
17. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту.
18. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель.
19. Технічна документація із землеустрою щодо бонітування ґрунтів.
20. Технічна документація із землеустрою щодо економічної оцінки земель.
21. Технічна документація із землеустрою щодо нормативної грошової оцінки земель.
22. Технічна документація із землеустрою щодо експертної грошової оцінки земельних ділянок.

Питання до змістового модулю №7 з дисципліни «Землеустрій»

1. Сутність бізнес-плану землевпорядної організації.
2. Розробка змісту та структури бізнес-плану.
3. Написання та оформлення бізнес-плану.
4. Розробка маркетинг-плану, виробничого та організаційного планів.
5. Наукові підходи до оптимізації землекористування.
6. Процес оптимізації управління землекористуванням.
7. Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням балансу гумусу.
8. Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням типів ґрунтів.

Питання до екзамену

1. Земля – основне національне багатство українського народу
2. Порядок складання проектів приватизації земель
3. Технічне та технологічне забезпечення землеустрою
4. Система землевпорядних органів та їх функцій
5. Землі житлової та громадської забудови.
6. Погодження та затвердження документації землеустрою.
7. Поняття землеустрою. Сутність та функції системи землеустрою
8. Землі природно-заповідного фонду.
9. Види документації землеустрою, загальні вимоги до її розроблення та змісту.
10. Законодавча основа землеустрою
11. Землі лісогосподарського призначення.
12. Регіональна програма використання та охорони земель, її зміст.
13. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою
14. Землі історико-культурного призначення.
15. Авторський нагляд за здійсненням проектно-документації землеустрою.
16. Поняття системи землеустрою. Зміст та принципи землеустрою.
17. Землі рекреаційного призначення.
18. Планування виробничого процесу, підвищення кваліфікації персоналу, підготовка і підвищення кваліфікації кадрів.
19. Види землеустрою. Поняття землевпорядного процесу
20. Землі оздоровчого призначення.
21. Складання проектів щодо встановлення меж сільських населених пунктів
22. Земельні відносини на сучасному етапі розвитку країни
23. Землі водного фонду.
24. Загальнодержавна програма використання та охорони земель, її склад, зміст і порядок розроблення.
25. Структура земельного фонду України.
26. Землі промисловості, транспорту
27. Державна експертиза землевпорядної документації.
28. Моніторинг земель.
29. Землі зв'язку, енергетики, оборони
30. Схема землеустрою адміністративного району
31. Комунальна, державна, приватна власність на землю.
32. Договірна документація у сфері землеустрою.
33. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки.
34. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель.
35. Землі сільськогосподарського призначення
36. Вимоги щодо обґрунтування обсягів і джерел ресурсного забезпечення програм використання та охорони земель.
37. Земельна ділянка як об'єкт права власності
38. Управління землями житлової і громадської забудови
39. Схема протиерозійних заходів яружно-балкової системи, гідрографічного басейну
40. Рекультивация порушених земель.

41. Містобудівний кадастр земель житлової і громадської забудови
42. Типи і види сівозмін. Проектування системи сівозмін.
43. Загальнодержавний, регіональний і місцевий рівні проведення землеустрою.
44. План земельно-господарського устрою населеного пункту
45. Порядок складання схем поділу земель колективної власності на земельні частки (паї)
46. Наукові підходи до оптимізації землекористування.
47. Землеустрій зон відчуження та безумовного відселення
48. Земельно-кадастрової інвентаризації земель житлової і громадської забудови
49. Встановлення на місцевості меж земельних ділянок
50. Правовий режим земель рекреаційного та історико-культурного призначення
51. Встановлення та закріплення меж прибудинкових територій існуючого житлового фонду та передача їх у спільне користування членам об'єднань власників багатоквартирних будинків
52. Права та обов'язки власників земельних ділянок
53. Консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель.
54. Проект землеустрою щодо організації і визначення меж територій природно-заповідного фонду
55. Поняття і види земель лісового фонду
56. Технічна документація із землеустрою щодо економічної оцінки земель.
57. Проект землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць.
58. Управління землями водного фонду
59. Система управління якістю робіт із землеустрою.
60. Проект землеустрою щодо консолідації земель сільськогосподарського призначення.
61. Управління в галузі використання земель лісового фонду
62. Технічна документація із землеустрою щодо бонітування ґрунтів.
63. Проект землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань.
64. Правовий режим земель оздоровчого призначення
65. Технічна документація із землеустрою щодо нормативної грошової оцінки земель.
66. Робочий проект землеустрою щодо рекультивації земель.
67. Лісовпорядкування та державний лісовий кадастр
68. Документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України.
69. Проект землеустрою щодо організації територій земельних часток (паїв).
70. Землі ботанічних садів
71. Технічна документація із землеустрою щодо експертної грошової оцінки земельних ділянок.
72. Робочий проект землеустрою щодо організації території колективних садів.
73. Землі дендрологічних та зоологічних парків
74. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту.
75. Робочий проект землеустрою щодо будівництва протиерозійних гідротехнічних споруд.

- 76.Завдання, зміст і порядок охорони земель.
- 77.Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель.
- 78.Робочий проект землеустрою щодо створення захисних лісонасаджень.
- 79.Наданняконсалтинговихпослуг з питаньземлеустрою.
- 80.Сутність бізнес-плану землевпорядної організації.
- 81.Робочий проект землеустрою щодо організації багаторічних насаджень.
- 82.Земельні відносини в історичному розвитку України
- 83.Контроль за дотриманням правового режиму в зонах,щозазнали техногенного забруднення
- 84.Проект землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь.
- 85.Охороннізонитериторійприродно-заповідного фонду
- 86.Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
- 87.Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням типів ґрунтів.
- 88.Мета і зміст паювання земель колективної власності
- 89.Економіко-математична модель визначення оптимальної структури і розподілу посівних площ із урахуванням балансу гумусу.
- 90.Робочий проект землеустрою щодо консервації земель.

Типовий екзаменаційний білет

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій» семестр 3.4

Навчальна дисципліна: **Землеустрій**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Земля як основне національне багатство українського народу
2. Порядок складання проектів приватизації земель
3. Технічне та технологічнезабезпеченняземлеустрою

Затверджено на засіданні кафедри управління земельними ресурсами
 Протокол №1 від „___” _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____
управління земельними ресурсами (підпис)

В.В. Горлачук _____
 (прізвище та ініціали)

(підпис) **Екзаменатор** _____
 (прізвище та ініціали)

С.М. Смирнова _____

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Критерії оцінювання знань під час екзамену

Оцінювання знань студента під екзамену здійснюється за 40-бальною шкалою, прийнятою ЧНУ ім. Петра Могили.

32-40 балів ставиться за умов, якщо студент дав ґрунтовні відповіді на всі питання, запропоновані у білеті. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані історичні ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість отриманих знань для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами. Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших історичних феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

24-31 балів ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання білету логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлених питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

16-23 балів виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання білету або не відповів на одне з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалу курсу (знає лише певні теми.. Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальності проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання або відсутні.

До 15 балів виставляється студенту в разі, коли кожне з питань розкрито поверхово, або не розкриті зовсім. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

За екзамен виставляється «відмінно» (якщо у підсумку за поточний, проміжний та підсумковий контроль студент набирає 90-100 балів., «добре» (якщо у підсумку студент набирає 75-89 балів., «задовільно» (якщо у підсумку студент набирає 60-74 балів., «незадовільно» (якщо у підсумку студент набирає менше 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи., практики	ПМК, залік, атестація
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
1-34	F		

8. Розподіл балів, які отримують студенти

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
Модуль I.		
1	Тема 1. Історичні витоки землеустрою в Україні	6
2	Тема 2. Законодавче забезпечення землеустрою в Україні. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою.	6
3	Тема 3. Земля як об'єкт і матеріальна основа суспільних відносин	6
4	Тема 4. Зміст, функції та принципові положення системи землеустрою	6
5	Тема 5. Види землеустрою, система землевпорядних органів та їх функції, землевпорядний процес	6
6	Тема 6. Класифікація земельного фонду України	6
7	Тема 7. Поняття земельної ділянки	6
8	Тема 8. Право власності на землю	6
9	Тема 9. Державна охорона земель	12
10	Тема 10. Прогнозна та планувальна документація із землеустрою.	6
11	Тема 11. Забезпечення проведення землеустрою.	6
12	Тема 12. Управління у сфері землеустрою	6
13	КР-1	7
14	КР-2	7
15	Самостійна робота студента (доповідь / тестування / аналітичні завдання / кейси)	8
Всього за модулем I		100
Модуль II.		
16	Тема 13. Землеустрій земель сільськогосподарського призначення. Організація угідь і системи сівозмін	3
17	Тема 14. Землеустрій комерційних сільськогосподарських підприємств	3
18	Тема 15. Землеустрій земель житлової і громадської забудови	6
19	Тема 16. Землеустрій земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	3
20	Тема 17. Землеустрій на землях особливо охоронних територій	3
21	Тема 18. Землеустрій земель лісового фонду	3
22	Тема 19. Землеустрій земель водного фонду	3
23	Тема 20. Землеустрій на землях надрокористування	3
24	Тема 21. Землеустрій техногенно забруднених земель	3
25	Тема 22. Проектна документація із землеустрою.	3
26	Тема 23. Робоча документація із землеустрою.	3
27	Тема 24. Технічна документація із землеустрою.	3
28	Тема 25. Складання бізнес-плану землевпорядної організації	3
29	Тема 26. Економіко-математичні методи і моделі у землеустрої.	3
30	КР-3	5
32	Самостійна робота студента (доповідь / тестування / аналітичні завдання / кейси)	10
33	екзамен	40
Всього за модулем II		100

9. Список рекомендованої літератури

Картка інформаційного забезпечення дисципліни «Землеустрій»

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)			
		ЧНУ ім.П.Могили	Обласна наукова бібліотека ім.О.Гмирьова	Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького	Інтернет, внутрішня мережа (адреса)
1. Основні джерела					
1.	Про землеустрій Закон України //ВідомостіВерховної Ради України (ВВР) // 2003. - № 36	1	7	4	http://zakon36.rada.gov.ua/laws/show/858-15
2.	Теоретичні засади землеустрою Навчальний посібник / Л. М. Перович, В. М. Сай, М. С. Маланчук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 236 с.	1	3	2	http://uristinfo.net/agropravo/110-perovych-zemelneustriy.html
3.	Землеустрій: Підручник. / А.М. Третяк – Херсон: Олді-плюс, 2014.– 520 с.	1	4	2	zemvisnuk.tretyak2014.com.ua/
4.	Підручник Третяк А.М., Прядка Т.М., Гетманьчик І.П.Історія земельних відносин і землеустрою в Україні. [текст] підручник / Третяк А.М., Т. М. Прядка, І. П. Гетманьчик.– Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. - 420 с.	2	5	3	zemvisnuk.tretyak2017.com.ua/
5.	Мартин А. Історичні аспекти земельних відносин і землеустрою в Україні [Текст]: монографія / А. Мартин, Т. Прядка. – Київ: Центр учбової літератури, 2013. – 194 с.	4	11	3	http://martyn.kname.edu.ua/.pdf
6.	Довідник із землеустрою / за ред. Л.Я. Новаковського. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Аграр. наука, 2015. – 492 с.	5	5	3	http://eapk.org.ua/ru/contents/2015/dovidnyk/.pdf
7.	ВВ. Горлачук, С.М. Белінська Інститут землеустрою як інструмент організації раціонального використання і охорони земель сільськогосподарських підприємств // Бізнес-навігатор, 2015. - № 1. – с. 157-168.	10	5	4	http://gorlachuk_v.v.edu.ua/.pdf
8.	Землеустрій в Україні: впорядкування землеволодінь і землекористувань та організація території сільськогосподарських підприємств. – Монографія. /	1	2	3	http://uristinfo.net/agropravo/2016-tretiak-zemelneustriy.html

	А.М. Третяк, В.М. Третяк. : Херсон, Грінь Д.С., 2016. –192 с.				
9.	Перович Л.М.Теоретичні засади землеустрою [Текст] : навчальний посібник / Л. М. Перович, В. М. Сай , М. С. Маланчук ; М-во освіти і науки України, Нац. ун - т "Львівська політехніка". - Львів : В-во Львів. політехніки, 2015. - 236 с. - Бібліогр.: с. 232-234. -	4	6	2	http://uristinfo.net/agropravo/110-perovych-zemelneustriy.html
2. Додаткові джерела					
10.	Стандартизація та нормування у землеустрої :навч. по-сіб. / Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. – К. : «Агроосві- та», 2013. – 224 с.	5	6	2	https://standart-norma.com.ua/
11.	Дорошенко Ю. М. Основиземлевпорядкування та кадастру [Текст] :консп. лекцій для студ., якінавч. за напрямомпідгот. 6.080101 "Геодезія, картографія та землеустрій" / Ю.М. Дорошенко, А.П. Лізунова, Ю.О. Тацій; М-во освіти і науки України ,Київ. нац. ун-т будівництва і архітектури. - Київ : КНУБА, 2013. - 152 с.	1	3	-	rbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis
12.	Мартин А. Землеустрій в Україні: сьогодення та майбутнє / А. Мартин // Землевпоряднийвісник : наук.-вироб. журн. – 2016. – № 8. – С. 10-13.	4	7	4	zemvisnuk.com.ua/
13.	Мошнинський В.С., Бухальська Т.В. Управління земельними ресурсами: практикум. – Рівне: НУВГП, - 2010. – 133 с.	2	9	5	http://ep3.nuwm.edu.ua
14.	Гадзало Я. М.Земельна реформа: проблеми і перспективи розвитку аграрної економіки / Я. М. Гадзало, Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. –2017. – № 1. – С. 5-14.	1	1	1	http://eapk.org.ua/ru/contents/2017/01/5
15.	Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Основи землеустрою. – І.О. Удовенко. – 2016. – 111 с.	1	3	2	lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/4691/1/ЛекціїОЗК.PDF
16.	Земельний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 верес. 2016р.: (Офіц. текст). – К.: - Паливода А.В., 2016. – 152 с.	1	4	1	https://zemelneu-kodeks.com.ua/